


# **CCOO de Catalunya davant la nova Llei de Serveis Socials**



# **CCOO de Catalunya davant la nova Llei de Serveis Socials**

Davant el procés participatiu d'elaboració de la nova llei de serveis socials de Catalunya que ha engegat el Departament de Benestar i Família, des de CCOO de Catalunya hem elaborat una proposta del que, per nosaltres, ha de contenir la regulació dels serveis socials al nostre país.

El plantejament de partida de la nostra proposta és que el nivell insuficient de cobertura dels serveis socials a Catalunya (el percentatge de despesa en protecció social sobre el PIB a Catalunya és el 17,5%, dos punts i mig per sota del espanyol i 10 punts per sota de la mitjana a la UE) requereix d'un salt quantitatiu i qualitatiu per assolir els nivells adequats.

La nostra intenció no ha estat redactar una sèrie d'articles, sinó únicament determinar quins són els temes imprescindibles que la norma ha de contenir i quin és el nostre posicionament respecte cada un d'ells.

Els punts bàsics que hem desenvolupat són:

- dret als serveis socials: entenem que ha de ser un dret subjectiu i universal i el seu accés ha de ser equitatiu a tot el territori.
- la responsabilitat en la prestació dels serveis socials ha de ser pública amb la implicació a diferents nivells de les tres administracions (estatal, autonòmica i local)
- la cartera de serveis socials ha de garantir l'adequació de l'atenció a les necessitats personals, ha de ser propera i accessible, ha de ser integral i integrada i coordinada entre administracions.
- ha de garantir-se la participació sindical als tres nivells administratius i a nivell d'òrgans de direcció i de taules sectorials.
- el finançament del sistema de serveis socials ha de ser de caràcter mixt (PGE, finançament autonòmic i aportacions dels usuaris només per la cobertura dels serveis substitutius de la llar)

- per garantir la màxima qualitat dels serveis socials caldran ratios mínims de professionals, les condicions laborals dels professionals hauran de ser estables, amb la formació adequada i equiparades entre el sector privat i públic. El perfil professional haurà de ser l'adequat al servei.

## **1. drets. qui i com s'accedeix al servei**

✓ L'accés als serveis socials és un **dret subjectiu de ciutadania social**, vinculat a la condició de residència a Catalunya.

No especifiquem que el dret subjectiu sigui de ciutadania per evitar discriminacions d'aquelles persones que pel motiu que sigui no gaudeixen d'aquesta condició.

✓ L'accés ha de ser de **caràcter universal** per tots els nivells de necessitat i de prestacions.

✓ L'accés ha de ser **equitatiu** a tot l'àmbit territorial.

## 2. responsabilitat en la prestació de serveis socials

✓ **Responsabilitat pública** de la prestació de serveis socials i de la seva coordinació.

✓ **Implicació** de les tres Administracions Públiques:

- Central:

- finançament (dels programes estatals finalistes)<sup>1</sup>

- Autonòmica:

- finançament (finançament autonòmic)

- elaboració de legislació reguladora dels serveis socials

- garantia de serveis socials

- planificació i ordenació dels serveis socials

- control

- avaluació

- prestació de serveis socials

- Local:

- prestació dels serveis socials

---

<sup>1</sup> Per exemple "Plan Gerontológico Nacional"

La prestació de servei pot realitzar-se amb mitjans propis de les Administracions o a través de la compra de serveis a tercers. Pensem que prioritàriament ha de fer-se amb mitjans públics. En aquells sectors a on hi hagi dèficit de serveis de titularitat pública, s'hauran d'implementar les mesures correctores necessàries.

Les Administracions exerciran el control sobre la qualitat dels serveis socials prestats i les condicions dels professionals a les entitats o empreses a les quals compren serveis, tant en els processos de concurs d'adjudicació, com en l'avaluació final dels serveis socials, per tal de garantir l'equitat de la qualitat del servei independentment de qui el presti. Aquesta qualitat pot garantir-se a través de l'exigència d'acreditació de qui presta els serveis<sup>2</sup>.

En tot cas, el que mai pot externalitzar-se és la planificació, el control i l'ordenació dels serveis socials.

---

<sup>2</sup> Desenvolupar el contingut que han de tenir els plecs de condicions (valoració del servei més enllà del preu més baix, compliment de la legislació vigent, en especial aplicació de les normes laborals generals i dels convenis col·lectius de referència, exigència de ratios de professionals), els mecanismes per dotar d'estabilitat i suficiència al sector, la responsabilitat de l'Administració de pagar el cost real del servei contractat evitant les subhastes "a la baixa", mecanismes d'intervenció per controlar situacions de crisi o conflictes a les entitats o empreses a les quals es compra serveis amb diners públics....

### 3. tipus de servei – cartera de serveis

✓ els serveis han d'estar plantejats al **màxim nivell de personalització** possible (evitar l'estandarització dels serveis)<sup>3</sup>

✓ cada individu ha de tenir dret a **l'atenció adequada** a la seva necessitat, el més **propers** i **accessible** possible, per fer més eficient el conjunt del sistema<sup>4</sup>.

✓ la prestació dels serveis ha de ser **integral** en els diferents nivells, **integrada** en el territori<sup>5</sup> i **coordinada** entre les diferents administracions i serveis.

✓ la cobertura de les necessitats d'atenció social es garantirà a través de la **dotació de serveis**. Només quan la prestació de serveis estigui garantida per a tothom podrà donar-se l'opció de ser substituïda per una prestació econòmica **finalista**<sup>6</sup>.

---

<sup>3</sup> En aquest sentit hauria de tenir-se en consideració la voluntat de l'usuari, que pugui triar, dins de les possibilitats, el tipus de servei que prefereixi. La diversitat entre, sobretot, les persones amb discapacitat provoca que, en alguns casos, hi hagi qui prefereixi una prestació monetària directa per comprar aquells serveis que consideri més adients amb el tipus de vida que ha triat.

<sup>4</sup> Han de potenciar-se els serveis més propers a l'entorn dels usuaris (per exemple l'atenció domiciliària i els serveis de centre de dia en el cas de persones amb dependència (Paral·lelament cal garantir el transport adequat per facilitar l'accés).

<sup>5</sup> **integral** per assolir el continuum assistencial (eficiència d'utilització dels recursos) i **integrada** per assolir l'equitat d'accés.

<sup>6</sup> ha de justificar-se que es destina a la compra d'un servei de qualitat i prestat per professionals degudament acreditats.

## **4. participació sindical**

- ✓ Participació sindical, com a sindicat general, als tres nivells d'Administració (estatal, autonòmica i local)
  
- ✓ Garantir la presència de les organitzacions sindicals més representatives als òrgans de direcció de les entitats gestores del Departament de Benestar i Família i dels Ens Locals.
  
- ✓ Constitució de taules per cadascun dels sectors de serveis socials (seguint el model de la Taula del Servei d'Acolliment Residencial per la gent gran de l'ICASS) i garantia de la participació dels sindicats.



## 5. finançament

✓ el sistema públic de prestacions socials ha de garantir una **cobertura universal**

✓ el finançament ha de ser de **caràcter mixt**:

- a través de **Pressupostos Generals de l'Estat** (pels programes estatals finalistes)

- sistema de **finançament autonòmic de Catalunya**

- **aportacions de l'usuari**<sup>7</sup> relacionades amb la seva capacitat econòmica per aquells serveis substitutius de la llar, o en altres casos determinats legalment i justificats des d'una perspectiva social<sup>8</sup>.

✓ ha de garantir-se el finançament suficient dels ens locals per la prestació dels serveis socials

---

<sup>7</sup> el dret a l'accés als serveis socials és un dret individual, pel que no ha d'exigir-se a la resta de la seva família el copagament. Únicament pot exigir-se al cònjuge en cas de convivència. S'han detectat situacions irregulars, a on els usuaris o les seves famílies cedeixen patrimoni a les institucions a on estan ingressats per garantir una atenció prolongada.

<sup>8</sup> Per exemple podrien ser determinats serveis d'atenció al domicili de l'usuari, com la neteja...

## 6. professionals dels serveis socials

- ✓ establiment dels **perfils professionals** més adequats per a cada servei.

En cas de que un perfil pugui ser coberts per diferents titulacions i/o qualificacions, caldrà facilitar mecanismes de reconeixement de competències adquirides en el desenvolupament de l'experiència laboral.

- ✓ garantia de la **formació adequada** (inicial i contínua) a les qualificacions professionals dels diferents perfils professionals.

- ✓ **equiparació i homologació** de les condicions socio-laborals entre professionals del sector privat amb el públic

- ✓ foment de la **contractació estable**, per la millora de la qualitat del servei que rebin les persones usuàries a partir de la millora de les condicions laborals dels professionals.

- ✓ establiment de **ratios mínims**<sup>9</sup> de professionals que garanteixin una atenció adequada i permanent<sup>10</sup>, tot tenint en compte les diferents necessitats d'atenció i les realitats socials, econòmiques i territorials.

- ✓ **pagament directe** per part de l'Administració de la retribució dels professionals contractats pels centres que proveeixen el servei per compte de l'Administració Pública, per tal de garantir els nivells de qualitat dels professionals i els ratios mínims establerts<sup>11</sup>.

- ✓ **regulació** de la participació de persones **voluntàries** en la prestació de serveis socials. Han d'estar sota la supervisió del professional corresponent i en cap cas ha de fer funcions equivalents o substitutòries de cap treballador/a.

---

<sup>9</sup> Caràcter de mínims perquè per conveni col·lectiu o acord es podran millorar sempre.

<sup>10</sup> distribució diària de la jornada dels professionals per garantir l'atenció tots els torns i tots els dies de l'any.

<sup>11</sup> tal com es fa a l'Ensenyament reglat concertat i atès que la pròpia Administració és responsable final de l'atenció que reben els usuaris. En el cas de centres d'acolliment de menors el tutor legal dels menors és la Generalitat.